

Templomi temetési istentisztelet

A gyászistentisztelet és a temetés rendjének felépítése

A TEMPLOMBAN

ELŐJÁTÉK, KEZDŐÉNEK
ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)
BŰNBÁNATI ZSOLTÁR
KRISZTUS DICSÉRETE
KRISZTUST DICSÉRŐ ÉNEKVERS
KEGYELEMHIRDETÉS
IGEOLVASÁS, IGEHIRDETÉS
[HITVALLÁS (CREDO)]
GYŰLEKEZETI ÉNEK [ÉNEKKARI SZOLGÁLAT]
IMÁDSÁG
MIATYÁNK
ÁLDÁS
ZÁRÓÉNEK
ELBOCSÁTÁS

A SÍRNÁL VAGY AZ ALTEMPLOMBAN (KOLUMBÁRIUMBAN)

ÉNEK
BEVEZETŐ IGE
HITVALLÁS
IMÁDSÁG
ELBOCSÁTÁS, FÖLDHINTÉS
ÁLDÁS
ZÁRÓÉNEK(EK)

35. A gyászistentisztelet és a temetés rendje

Ha a ravatal a templomban van

Liturgikus szín: lila (esetleg fekete)

A [...] zárójel az elhagyható részeket tartalmazza.

A TEMPLOMBAN

ELŐJÁTÉK, KEZDŐÉNEK

A gyülekezet az EÉ-ből énekel. Ezt igény esetén orgonajáték vezeti be. (A gépi gyászzenét mindig mellőzzük a templomban!)

A család kérésére a szertartás előtt röviden ismertethetjük az elhunyt életrajzát. Ilyen igény esetén rövid bevezetőt kell mondani: „Azért jöttünk, hogy emberi rend szerint megadjuk a végtisztességet elhunyt testvérünknek, aki ...”

Az életrajz tömör, lényegre törő legyen. (Az életrajz az igehirdetés előtt/után is felolvasható.)

ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)

A lelkész az oltárhoz lép, vagy az oltárasztal mögé áll.

[Luther Kis káté-beli javaslata alapján szabad lehetőség van arra, hogy keresztet vessünk magunkra. A keresztvetés hitvallás mások és önmagam számára, amellyel megvallom: Krisztushoz tartozom, meg vagyok jelölve a kereszt jelével. Aki keresztet vet, az ne ítélje meg azt, aki nem vet keresztet; aki nem vet keresztet, ne ítélje meg azt, aki keresztet vet! Ez a gyülekezetben megfelelő módon tanítható és gyakorolható.]

Lelkész: Az Atya, [✚] Fiú, Szentlélek nevében.

Gyülekezet: **Ámen.**

[*Lelkész:* Uram, nyisd meg ajkamat,

Gyülekezet: **hogy hirdesse szám a te dicséretedet!**

Lelkész: Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szentlélekkel együtt!

Gyülekezet: **Dicsérjük és magasztaljuk őt örökké. Ámen.]**

Lelkész: Körülvettek a halál kötelei, pusztító áradat rettent engem.
Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam, meghallgatta hangomat. *Zsolt 116,3-4*
A mélységből kiáltok hozzád, Uram,
Uram, halld meg hangomat!
Ha a bűnöket számon tartod, Uram,
Uram, ki állhat meg előtted?
De nálad van a megbocsátás,
hogy féljenek téged. *Zsolt 130,1-4*
Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor
és mindörökkön-örökké. Ámen.

Körülvettek a halál kötelei, pusztító áradat rettent engem.
Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam, meghallgatta hangomat. *Zsolt 116,3-4*

Gyülekezet: Uram, irgalmazz! Krisztus, kegyelmezz! Uram, irgalmazz!
Vagy: énekvers (pl. EÉ 423: Én Istenem, én bűnös ember)

KRISZTUS DICSÉRETE

A lelkész evangéliumot olvas a temetési textuáriumból (általában Jn 14,1-11):

Lelkész: Jézus ezt mondja: „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem! Az én Atyám házában sok hajlék van: ha nem így volna, megmondtam volna nektek. Elmegyek, hogy helyet készítek nektek. És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek. És hogy hová megyek, azt tudjátok: az utat is tudjátok.” Tamás ezt mondta neki: „Uram, nem tudjuk, hová mégy. Hogyan tudhatnánk az utat?” Jézus ezt mondta neki: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem mehet az Atyához, hanem csak énáltalam.”

KRISZTUST DICSÉRŐ ÉNEKVERS

(Pl. EÉ 369: Jézus, én bizodalمام).

Lelkész: Keresztény gyülekezet, gyászoló testvéreim! Isten, a mi mennyei Atyánk, az élet és halál Ura, megszomorít, de meg is vigasztal, megaláz, de fel is emel, sírba visz, de meg is elevenít. Mulandóvá tette életünket a bűn miatt, de egyszülött Fiát is adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Koporsó mellett:

Ezért amikor most megállunk ... testvérünk koporsója mellett, Istenhez fordulunk kegyelemért, nála keresünk vigasztalást, útmutatást, reménységet.

Urna mellett:

Ezért amikor most megállunk ... testvérünk hamvai mellett, Istenhez fordulunk kegyelemért, nála keresünk vigasztalást, útmutatást, reménységet.

IGEOLVASÁS, IGEHIRDETÉS

Az igehirdetés – a temetési szolgálat missziói és lelkipásztori jellegére való tekintettel – az élőkhöz szólva, személyesen szólaltassa meg az evangéliumot. Kivételes esetben, külön kérésre itt hangozhatnak el a gyülekezet, a barátok, munkatársak stb. nevében elhangzó nekrológok. Az igehirdetés végén:

Lelkész: Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, őrizze meg szívünket és gondolatainkat a Krisztus Jézusban!

Gyülekezet: **Ámen.**

Ha az egész gyülekezet nem kísérheti el az elhunytat utolsó útjára, az igehirdetés után is mondhatjuk az Apostoli hitvallást.

[HITVALLÁS (CREDO)]

Gyülekezet és lelkész: **Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.**

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a holtak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben. Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

GYÜLEKEZETI ÉNEK [ÉNEKKARI SZOLGÁLAT]

A gyülekezet (vagy a kórus) a feltámadás reménységéről tanúskodó éneket énekel. Amennyiben a gyászoló család ezt igényli, akkor itt kezdődik az úrvacsorai rész. Ha nincs úrvacsoraoosztás, a szertartás folytatódik a záróimádsággal.

IMÁDSÁG

Lelkész: Mindenható örök Isten! Te jó vagy minden teremtményedhez, és javunkra fordíthatod a szenvedést és a gyász óráit is. Most megállunk ... testvérünk koporsója/hamvai mellett, akit elszólítottál ebből a világból. Hálát adunk neked mindazért, amit atyai szereteted szerint cselekedtél rajta, minden áldásért, bánatért és öröméért, minden megpróbáltatásért és vigasztalásért, amellyel megajándékoztad őt földi életében. Hálát adunk mindazért a jóért is, amelyet általa adtál az övéinek. Könyörgünk hozzád elhunyt testvérünkért. Légy hozzá irgalmas, és láttasd meg vele örök atyai szeretetedet! Könyörgünk hozzád a gyászolókéért. Vigasztald meg őket igéddel, hogy teljes szívvel reménykedjenek benned! Könyörgünk mindnyájunkért: vond magadhoz szívünket végtelen szereteteddel, hogy keressük országodat, cselekedjük igazságát, és békességgel fogadjuk el tőled keresztünket! Add nekünk Szentlelked erejét, hogy a bűn ellen harcoljunk, a szeretetben növekedjünk, és a hitben megálljunk mindvégig, Jézus Krisztusért, a mi élő Urunkért és Megváltónkéért. Ámen.

MIATYÁNK

A gyülekezet a lelkész vezetésével együtt mondja.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabaddíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

ÁLDÁS

A lelkész az ároni vagy a szentháromsági áldást mondja.

[Lelkész: Isten népe!]

Lelkész: Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajtad, és könyörüljön rajtad! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, + és adjon neked békességet!

Vagy:

Áldjon meg titeket a mindenható Isten, az Atya + és a Fiú és a Szentlélek!

Gyülekezet: **Ámen.**

ZÁRÓÉNEK

ELBOCSÁTÁS

Lelkész: Most pedig kísérjük/engedjük el testvérünk földi maradványait utolsó földi útjára. Induljunk békességben, az Úr nevében!

Amíg a koporsót/urnát kiviszik, halkán szól az orgona.
A temetési menetben húsvéti és Jézus-énekeket énekeljünk.

A SÍRNÁL VAGY AZ ALTEPLOMBAN (KOLUMBÁRIUMBAN)

ÉNEK

BEVEZETŐ IGE

Lelkész: Jézus Krisztus a feltámadás és az élet, aki hisz őbenne, ha meghal is, él. *Jn 11,25*

Tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára porom felett megáll. *Jób 19,25*

Lelkész: Testvéreim az Úrban! Áldjuk és magasztaljuk a Szentháromság egy igaz Istent, aki reménységünk életünkben és halálunkban! Mondjuk el együtt az egész kereszténység hitvallását!

Gyülekezet és lelkész: *Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.*

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a holtak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben. Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

IMÁDSÁG

Lelkész: Imádkozzunk! Úr Jézus Krisztus, aki győzelmes feltámadásoddal életet, örömet és üdvösséget szereztél, add nekünk kegyelmedet, és vezess minket Szentlelkeddel, egykor pedig támassz fel elhunyt testvérünkkel együtt az örök életre, ahogyan te is feltámadtál, élsz és uralkodol mindörökkön-örökké. Ámen.

Imádkozzunk együtt, ahogyan az Úr tanított bennünket!

Lelkész és gyülekezet: *Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.*

Lelkész: Ezt mondta az Úristen az embernek: Porból vétettél, porrá kell lenned.

A lelkész áldásra emelt kézzel folytatja:

Sírba temetéskor:

Ezért ... testvérünk földi maradványait is eltemetjük, hogy porrá legyen, ami porból vétett.

Ha hamvasztás következik, vagy más községben történik a temetés:

Ezért ... testvérünk földi maradványait is elbocsátjuk utolsó útjára, hogy porrá legyen, ami porból vétett.

Urna elhelyezésekor:

Ezért ... testvérünk hamvait is elhelyezzük nyugvóhelyére, miután porrá lett, ami porból vétett.

Hamvak szórásakor:

Ezért ... testvérünk hamvait is visszaadjuk a földnek, miután porrá lett, ami porból vétett.

Lelkész: De az élő Úr Jézus Krisztus a mi reménységünk, aki meghalt bűneinkért, és feltámadt megigazulásunkra. Az ő irgalmába ajánljuk ezt a testvérünket: bocsássa meg vétkeit, és adjon neki örök életet!

Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen volt kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön-örökké.

Gyülekezet: Ámen.

ÁLDÁS

A lelkész az ároni vagy a szentháromsági áldást mondja, attól függően, melyik áldásforma hangzott el a templomban.

[Lelkész: Isten népe!]

Lelkész: Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajtad, és könyörüljön rajtad! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, **+** és adjon neked békességet!

Vagy:

Áldjon meg titeket a mindenható Isten, az Atya + és a Fiú és a Szentlélek!

Gyülekezet: **Ámen.**

ZÁRÓÉNEK(EK)

A hantolás vagy az urnaelhelyezés teljes ideje alatt a lelkész és a gyülekezet (lehetőleg a feltámadás reménységéről tanúskodó) éneket énekel.